

T.C.
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Zincir ve Rütfe Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-62752779-255.03-15555463

09.05.2025

Konu : 16. Madde Yönetmelik'e İlişkin Danıştay 8.
Dairesinin 2024/6105 Esas Nolu Kararı

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Hukuk Müşavirliğinin 20.03.2025 tarihli ve E-17073154-641.03.01-15082526 sayılı yazısı.

Hukuk Müşavirliğinin ilgi sayılı yazısı ve ekinde Bakanlığımız Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 19/03/2025 tarih ve 18541035 sayılı yazısı ile; Danıştay 8. Dairesi'nin 2024/6105 Esasında Bakanlığımız aleyhine açılan davada, dava konusu Orman Kanununun 16 ncı Maddesinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik' in bazı fıkralarının yürütmesinin durdurulması isteminin kabulüne dair ara kararın 19/03/2025 tarihinde Bakanlığımızca tebliğ alındığı belirtilmiştir.

Söz konusu mahkeme kararında Orman Kanununun 16 ncı Maddesinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik'in 11. maddesinin 1. fıkrasının f bendi "*Bu Yönetmelik hükümleri kapsamında madencilik faaliyetleri için verilen izinlerin amacı dışında kullanılması,*" ile 29. maddesinin 3. fıkrası "*İzin alanında aşım yapıldığının tespit edilmesi halinde, tanzim edilen suç tutanağı adli mercilere intikal ettirilir, aşım yapılan alanda çalışmalara müsaade edilmez. Aşım yapılan sahada yargılama sonucuna kadar izin verilmez.*" yönünden yürütmenin durdurulmasına karar verilmiştir.

Bu minvalde mahkeme kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28 inci maddesi uyarınca ifası, izin alanında aşım yapıldığının tespit edilmesi halinde tanzim edilen suç tutanağının adli mercilere intikal ettirilmesi, izin sahibince **aşım yapılan alanda adli mercilerden suç delillerinin toplandığına ve izin talebinin değerlendirmeye alınabileceğine dair yazı getirilmesi ve aşım yapılan alan için izin müracaatında bulunulması halinde aşım yapılan sahada izin talebinin değerlendirmeye alınabileceği** hususunda,

Gereğini rica ederim.

Kenan AKDUMAN
Genel Müdür Yardımcısı

Ek: 2024/6105 Esas Nolu Mahkeme Kararı (9 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Orman Bölge Müdürlüklerine

Bilgi:

6 Şube Müdürlüğüne

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 520641EF-BE5B-4C7A-86AF-D65A0CCDF356

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ogm-ebys>

Beştepe Mahallesi Söğütözü Caddesi No:8/1 06560 Yenimahalle/ANKARA
Zincir ve Rütfe Dairesi Başkanlığı Telefon No: 3122963172 Belge Geçer No:
3122963174

e-posta: -- internet adresi: www.ogm.gov.tr

KEP Adresi : ogm@ogm.hs01.kep.tr

Bilgi için: Teslime YILMAZ
Daire Başkan Yardımcısı
Telefon No: (312) 296 31 94

DAVACI VE YÜRÜTMEN N

DURDURULMASINI STEYEN : Türkiye Kömür Üreticileri Derne i

VEK L : Av. Gülay ÖZ AH N DAVUT

UETS adresi vardır.

DAVALI : Tarım ve Orman Bakanlığı

VEK L : Hukuk Mü aviri Aynur YILMAZ

UETS adresi vardır.

STEM N KONUSU :

24.09.2024 Tarih ve 32672 Sayılı Resmi Gazete'de ilan edilerek yürürlü e giren Orman Kanununun 16 ncı Maddesinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik'in;

- "Tanımlar ve kısaltmalar" ba lıklı 3. maddesinin 1. fıkrasının (öö) bendinin,
- "Müracaat" ba lıklı 4. maddesinin 3. fıkrasının "*gen koruma alanları, tohum me cereleri ve verimli orman alanlarındaki*" ve "*saha analiz raporu*" ekindeki kısmının,
- "Müracaat" ba lıklı 4. maddesinin 4. fıkrasının "*ile mevzuatı kapsamında alınması gerekti i heyetçe tespit edilen görüş yazıları,*" ekindeki kısmının,
- "nceleme ve de erlendirme" ba lıklı 5. maddesinin 3. fıkrası ile 4. fıkrasının,
- "Kesin izin" ba lıklı 7. maddesinin 1. ve 8. fıkralarının,
- "Kesin izin süre uzatımı" ba lıklı 8. maddesinin 1. fıkrasındaki ilk cümlede geçen "*yapılabilir*" ifadesi ile "*Süre uzatımının Bakanlıkça uygun bulunması halinde*" ekindeki kısmının,
- "Kesin izin süre uzatımı" ba lıklı 8. maddesinin ayrıca 1. fıkrasındaki ilk cümlede geçen "*teminat ve arazi izin bedeli bu Yönetmelik hükümlerine göre yeniden hesaplanır*" ekindeki kısmının,
- "ptali lemleri" ba lıklı 11. maddesinin 1. fıkrasının (e) ve (f) bentlerinin,
- "Rehabilitasyon projesi" ba lıklı 13. maddesinin 1. fıkrasının "*ormancılık bürosu*" ekindeki kısmının,
- "Bedellerin tespiti ve tahsili " ba lıklı 15. maddesinin 1. fıkrasının,
- "Teminat" ba lıklı 16. maddesinin 1. fıkrasının üçüncü cümlesindeki "*Süre uzatımlarında*" ekindeki kısmının,
- "Teminat ve bedellerin iadesi" ba lıklı 17. maddesinin 4. fıkrasının "*bu Yönetmelik kapsamında verilen ilk izin olur tarihi esas alınarak yeniden hesap edilen bedelin,*" ekindeki kısmının,
- "Teminat ve bedellerin iadesi" ba lıklı 17. maddesinin 6. fıkrasının,
- "De erlendirme Komisyonu" ba lıklı 22. maddesinin 1. fıkrasının "*ile Bakanın uygun görece i üyelerden*" ekindeki kısmının,
- "De erlendirme Komisyonu" ba lıklı 22. maddesinin 2. fıkrasının (b) bendi içerisinde yer alır "*gen koruma alanları, tohum me cereleri, verimli orman alanlarındaki*" ekindeki kısmının,
- "De erlendirme Komisyonu" ba lıklı 22. maddesinin 2. fıkrasının (ç) bendinin,
- "De erlendirme Komisyonu" ba lıklı 22. maddesinin 5. fıkrasının,

- "zin sahalarının kontrolü ve sorumluluk" ba lıklı 28. maddesinin 1. fıkrasının "serbest yeminli ormancılık bürolarına" ekindeki kısmının,

- "Kısıtlamalar ve istisnalar" ba lıklı 29. maddesinin 3., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. ve 14. fıkralarının,

- "Mevcut izinlerin devamı" ba lıklı Geçici 1. maddesinin 7. fıkrasının,

- "Bu Yönetmeli in yayımından önce verilen izinlerin sonraki yıl bedellerinin pe in ödenmesi" ba lıklı Geçici 5. maddesinin tamamının iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

DAVACININ DD ALARI :

Davacı Derne in Türkiye genelinde yeraltı ve üstü fiili olarak kömür üretimi yapan ve enerji üreten tüzel, özel ki ileri bir araya getirmeyi amaçladı nı, Ülkemizde kömür madencili ini geli tirme amacı ile kuruldu nu, bu nedenle dava açmakta hukuki menfaatlerinin oldu nu, dava konusu Yönetmelik ile davacı dernek üyeleri aleyhine düzenlemeler getirdi i, Yönetmeli in iptali gerekti i; yeni Yönetmelik ile getirilen "verimli orman alanları" tanımı izne tabi alanların kapsamının geni letildi ini, orman alanlarının çok büyük kısmında madencilik faaliyetlerine kısıtlama getirildi ini, kalan kısımların büyük bölümü için ise Tarım ve Orman Bakanlı nın muvafakatinin aranacak hale getirildi ini, Maden Kanununun 7. maddesi ile Anayasanın 168. maddesi gere i madencilik faaliyetlerine getirilecek kısıtlamaların ancak kanun ile düzenlenmesi gerekti i ileri sürülmü tür.

DAVALININ SAVUNMASI :

Maden ruhsatnamesi ve imtiyazı almı olanlar ve alacak olanların i e ba lamadan evvel orman idaresine haber vermeye ve gerekli tedbirleri almaya mecbur olduklarını, madencilik faaliyetleri ile ilgili her türlü yol, bina ile tesislerin orman alanında in asına ancak Tarım ve Orman Bakanlı ı tarafından izin verilebilece ini, orman kaynaklarından topluma sa lanan faydaların tümünde "kamu yararı" bulundu nu, ormancılıkta azaltım faaliyetlerinin temel stratejilerinden biri olan kaçınma stratejisi ile sera gazı emisyonuna neden olan ormansızla manın, orman arazilerinden ba ka arazi kullanımlarına dönü ümün ve ormanların verim kaybının yani verimli ormanların (bo luklu kapalı) ormanlara dönü ümünün engellenmesi oldu nu, dava konusu düzenlemeler ile verimli orman alanlarının tamamının izin i lemlerine kapatılmadı nı, kamu yararı ve ihtiyaç durumlarına göre istisna hükümlerinin getirildi ini, Yönetmeli in geçici maddeleri ile birlikte müktesep hakların da korundu nu dava konusu i lemde hukuka aykırılık bulunmadı ı ileri sürülmektedir.

DANI TAY TETK K HÂK M : Seral ÜSTÜNER

DÜ ÜNCES : Yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Danı tay Sekizinci Dairesince, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma için verilen süre geçtikten sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın geldi i görülmekle yeniden incelendi, gere i görü üldü:

NCELEME VE GEREKÇE :

Anayasanın 169. maddesinde, "Devlet, ormanların korunması ve sahalarının geni letilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yeti tirilir, bu yerlerde ba ka çe it tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve i letilir. Bu ormanlar zamana ımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dı ında irtifak hakkına konu olamaz.

Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla i lenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz.

Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönü türülmesinde kesin yarar oldu u tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteli ini tam olarak kaybetmi olan tarla, ba , meyvelik, zeytinlik gibi çe itli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar oldu u tespit edilen araziler, ehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulundu u yerler dı ında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz." düzenlemesine yer verilmi tir.

2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında, idari i lemin uygulanması hâlinde giderilmesi güç veya olanaksız zararların do ması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması ko ullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilece i kuralı yer almı tır.

Orman Kanunu'nun 16. maddesinde "(De i ik birinci fıkra:23/3/2023-7442/10 md.) Devlet ormanları içinde maden aranması ve i letilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve altyapı tesislerine, fon bedelleri hariç, bedeli alınarak Tarım ve Orman Bakanlı ınca izin verilir. Ancak, temditler dahil ruhsat süresince müktesep haklar korunmak kaydı ile Devlet ormanları sınırları içindeki tohum mecereleri, gen koruma alanları, muhafaza ormanları, verimli orman alanları, orman parkları, endemik ve korunması gereken nadir ekosistemlerin bulundu u alanlarda maden aranması ve i letilmesi, Tarım ve Orman Bakanlı ının muvafakatine ba lıdır. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin; baraj, gölet, liman ve yol gibi yapılarda dolgu amaçlı kullanaca ı her türlü yapı hammaddesi üretimi için yapaca ı madencilik faaliyetleri ile zorunlu tesislerinden bedel alınmaz. Ruhsatname veya imtiyaz almı olanlarla, ruhsatname veya imtiyaz alacaklar, i e ba lamadan evvel çalı ma sahalarını orman idaresine haber vermeye ve ormana zarar gelebilecek hallerde, orman idaresinin gösterece i tedbirleri almaya ve yapmaya mecburdurlar.

(Ek fıkra: 26/5/2004-5177/34 md.) (De i ik üçüncü fıkra:23/3/2023-7442/10 md.) Madencilik faaliyetlerinin ve faaliyetlerle ilgili her türlü yer, yol, bina ile tesislerin hükmi ahsiyeti

haiz amme müesseselerine ait ormanlarda veya özel ormanlarda yapılmak istenmesi halinde Tarım ve Orman Bakanlığı'nca izin verilebilir. Bu takdirde kullanım bedeli, kullanım süresi, yapılan bina ve tesislerin devri gibi hususlar genel hükümlere uygun olarak taraflarca tespit edilir.

(Ek fıkra: 10/6/2010-5995/19 md.) (De i ik dördüncü fıkra:23/3/2023-7442/10 md.) Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen do al yapısı bozulmuş orman alanları rehabilite edilir. Rehabilite maksadı ile bu alanların orman yeti tirilmek üzere in aat, yıkıntı ve hafriyat atıkları ile doldurularak a açlandırmaya hazır hale getirilmesi için büyük ehir mücavir alanlarında büyük ehir belediyelerine, di er yerlerde ise il ve ilçe belediyelerine bedeli kar ılı nda izin verilebilir veya Bakanlıkça uygun görülmesi halinde ihale mevzuatına göre gerçek ve tüzel ki ilere yaptırılabilir.

(Ek fıkra: 10/6/2010-5995/19 md.) Maddenin uygulanması ile ilgili tanım, ekil, art ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." düzenlemesi yer almaktadır.

HUKUK DE ERLEND RME:

Dava konusu Yönetmeli in " ptal i lemleri" ba lıklı 11. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendi yönünden;

Dava konusu Yönetmeli in " ptal i lemleri" ba lıklı 11. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinde "Bu Yönetmelik hükümleri kapsamında madencilik faaliyetleri için verilen izinlerin amacı dı nda kullanılması" düzenlemesi yer almaktadır.

Davacı tarafından, Yönetmelik de i ikli i ile orman izninin do rudan iptal yaptırımına tabi tutulan hallerinin kapsamının geni letildi ini, Orman izninin hemen iptal edilmesinin me akkatli bir süreçle yapılan madencilik faaliyetinin sona ermesine de sebebiyet verildi i, amaç dı ı kullanım terimi kapsamının da oldukça geni oldu u ve kavramın açık, belirgin olmadığı ; bu nedenle amaç dı ı kullanıma ili kin eksikli in giderilmesi için süre verilmesi gerekti i iddia edilmi tir.

Davalı idare tarafından, Orman Kanununun 16. maddesinin son fıkrasında bulunan, maddenin uygulanması ile ilgili tanım, ekil, art ve esasların yönetmelik ile düzenlenece i hükmü gere i Kanuna uygun düzenleme yapıldı ı savunulmaktadır.

Dava konusu Yönetmelik maddesinde, madencilik faaliyetleri için verilen orman izinlerinin amacı dı nda kullanılması halinde izin iptal edilece ine ili kin düzenleme yapılmı olmasına kar ın, izin sahibinin uyarılması ve izin sahibine söz konusu amaç dı ı kullanımı sona erdirmesi halleri ile ilgili olarak herhangi bir düzenleme yapılmamı tir. zin sahibinin kusur ve/veya ihmali olmaksızın veya kusurlu ekilde yükümlülüklerin yerine getirilmemi olmasına ba lı olarak; verilen izin a amalı olarak iptali gereklili inin göz önünde bulundurulması hukuki güvenlik ve belirlilik ilkelerinin gere idir.

Bu durumda, dava konusu Yönetmelik hükmü, eksik düzenleme niteli inde oldu undan, hukuka uyarlık bulunmadı ı sonucuna ula ılmı olup, 2577 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen 27. maddesinde yer alan ko ulların birlikte gerçeikle ti i anla ıldı ndan davanın bu kısmı bakımından yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar verilmesi gerekmi tir.

Dava konusu Yönetmeli in "Kısıtlamalar ve istisnalar" ba lıklı 29. maddesinin 3. fıkrası yönünden;

Dava konusu Yönetmeli in "Kısıtlamalar ve istisnalar" ba lıklı 29. maddesinin 3. fıkrasında " izin alanında a ım yapıldı ının tespit edilmesi halinde, tanzim edilen suç tutana ı adli mercilere intikal ettirilir, a ım yapılan alanda çalı malara müsaade edilmez. A ım yapılan sahada yargılama sonucuna kadar izin verilmez." düzenlemesi yer almaktadır.

Davacı tarafından, Mülga Yönetmelikte a ımın varlı ının tespiti halinde, izin sahibine 3 ay içerisinde a ım yapılan alanda zararın kar ılanması ve adli mercilerden suç delillerinin toplandı ına dair yazı getirilmesi ve a ım yapılan alan için müracatta bulunması halinde, sahadaki çalı malara izin verilebilme olana ı tanınırken, yeni Yönetmelik ile a ımın tespiti halinde, yargılama sonuna kadar faaliyetlerin durduruldu u bu yaptırımın sonuçlarının oldukça a ır ve kamu yararına da aykırı oldu u iddia edilmi tir.

Davalı idare tarafından, Mülga Yönetmeli in 29/3. fıkrası Danı tay 8. Dairesinin 27/02/2019 tarihli 2019/1435 sayılı kararına istinaden düzenlendi i savunulmaktadır.

Orman Kanununun 16 ncı Maddesinin Uygulama Yönetmeli i'nin "Kısıtlamalar" ba lıklı 29. maddesinin 3. fıkrasında, " izin alanında a ım yapıldı ının tespit edilmesi halinde, tanzim edilen suç tutana ı adli mercilere intikal ettirilir, a ım yapılan alanda çalı malara müsaade edilmez. A ım yapılan sahada yargılama sonucuna kadar izin verilmez." hükmü yer almaktadır.

Dava konusu Yönetmeli in 29. maddesinin 3. fıkrasında, öncelikle izin alanında a ım yapıldı ının tespit edilmesi halinde, düzenlenen suç tutana ının adli mercilere intikal ettirilece i ve a ım yapılan alanda çalı malara izin verilmeyece i öngörölmü tür. Ancak yaptırım olarak öngörölen madencilik faaliyetine izin verilemeyecek alanının; daha önce izin alınan alanın tamamı mı, yoksa a ım yapılan kısmın mı oldu unu düzenlenmemi tir.

Anayasa'nın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin nitelikleri arasında sayılan hukuk devletinin en önemli unsurlarından birisi "hukuki güvenlik ilkesi"dir. Hukuki güvenlik ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve i lemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde ve uygulamasında bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar.

Buna göre hukuki güvenlik ilkesinin gerçekte e bilmesini sa lamak üzere; hukuki belirlilik, hukuki istikrar ve hukuki öngörülebilirlik olarak adlandırılan üç alt ilke bulunmaktadır.

Belirlilik ilkesi, yasal düzenlemelerin hem ki iler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve ku kuya yer vermeyecek ekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, ayrıca kamu otoritelerinin keyfî uygulamalarına kar ı koruyucu önlem içermeyi ifade etmektedir. Belirlilik ilkesi, yalnızca yasal belirlili i de il daha geni anlamda hukuki belirlili i de ifade etmektedir. Yasal düzenlemeye dayanarak eri lebilir, bilinebilir ve öngörülebilir olma gibi niteliksel gereklilikleri kar ılaması ko uluyla mahkeme içtihatları ve yürütmenin düzenleyici i lemleri ile de hukuki belirlilik sa lanabilir.

Düzenleyici i lemler soyut normlar olup, herkes tarafından açık ve aynı ekilde anlaşılabilen kurallar bütünüdür.

Bu nedenle, orman alanında madencilik faaliyeti yapılabilmesi için izin alınan sahanın sınırının a ılması durumunda, sınırı a ılan bu alan için idarece izin verilmemesini öngören dava konusu düzenlemenin; a ım yapanların hangi alandaki faaliyetlerinin durdurulaca ı hususunda

açık bir hüküm içermedi i için hukuka aykırı oldu u sonucuna ula ılmaktadır.

Bu durumda, 2577 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen 27. maddesinde yer alan ko ulların birlikte gerçekte ti i anla ıldı ndan davanın bu kısmı bakımından yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar verilmesi gerekti i sonucuna varılmı tır.

Dava konusu Yönetmeli in "Bedellerin tespiti ve tahsili " ba lıklı 15. maddesinin 1. fıkrası yönünden;

Dava konusu Yönetmeli in "Bedellerin tespiti ve tahsili " ba lıklı 15. maddesinin 1. fıkrasında "(1) Bu Yönetmeli e göre verilecek izinlerde alınacak bedeller unlardır:

a) A açlandırma bedeli: Genel müdürlükçe, Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından tespit edilen i çilerin bir günlük normal çalı ma kar ılı ı asgari ücretlerinin 294 gün/hektar katsayısıyla çarpımı sonucu belirlenen a açlandırma birim hektar bedelinin izin alanı ile çarpımı sonucu alınacak bedeldir.

b) Arazi izin bedeli: zin alanının metrekaresi, cari yıl a açlandırma birim metrekare bedeli, Ek-1'de yer alan izin türü katsayısı, Ek-2'de yer alan ekolojik denge katsayısı ve Ek- 3'te yer alan il katsayısının çarpımlarının sonucu alınacak bedeldir.

c) Ön izin bedeli: zin alanının metrekaresi ile cari yıl a açlandırma birim metrekare bedelinin 30 hektara kadar olan ön izinlerde 1/10'u, 30 hektar dâhil daha büyük olan ön izinlerde ise 1/5'i ile çarpımı sonucu bulunacak bedel olup bir defaya mahsus alınır. Süre uzatımlarında ayrıca bedel alınmaz." düzenlemesi yer almaktadır.

Davacı tarafından, söz konusu düzenlemenin haksız ve Anayasaya aykırı oldu unu; zira Anayasa 73. maddesinde "vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, de i tirilir, kaldırılır." hükmünün bulundu unu, dolayısı ile Yönetmelik ile söz konusu düzenlemelerin yapılamayaca ı ileri sürülmü tür.

Davalı idare tarafından, 6831 sayılı Orman Kanununun 16. maddesinin son fıkrasında "Maddenin uygulanması ile ilgili tanım, ekil, art ve esaslar yönetmelikle düzenlenir" hükmü ile Ek 5. maddesinde ise "Bu Kanunun uygulanmasına ili kin usul ve esaslar ile orman alanlarından yararlanma kar ılı ı alınacak bedel miktarlarının tespiti ve tahsiline ili kin hususlar, Orman Genel Müdürlü ü tarafından yürürlü e konulan yönetmelikle belirlenir." hükmü gere i yapılan düzenlemenin, mülga Yönetmeli in 20. maddesinin 1. fıkrasındaki hüküm ile aynı oldu u ve bu hususta de i iklik yapılmadı ı savunulmu tur.

Anayasa'nın 169. maddesi ile ormanların korunması konusunda Devlete verilen sorumluluk da dikkate alındı ında, ormanlık alanlarda yürütülecek faaliyetler için, davaya konu Yönetmeli in dayana ı olan 6831 sayılı Orman Kanununda ya da ba ka bir kanunda, bu faaliyetin yapılabilece ine dair düzenlemelerin bulunması gerekti i açıktır.

6831 sayılı Orman Kanununun 16. maddesinde, Devlet ormanları içinde maden aranması ve i letilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberle me ve altyapı tesislerine, fon bedelleri hariç, bedeli alınarak izin verilece i, Maddenin uygulanması ile ilgili tanım, ekil, art ve esaslar yönetmelikle düzenlece i belirtilmi tir.

Dava konusu Yönetmelik düzenlemesiyle, orman alanlarından yararlanma kar ılı ı alınacak bedel miktarlarının düzenlendi i, düzenlemenin 6831 sayılı Orman Kanununun 16.

maddesindeki hüküm doğrultusunda yapıldığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekmektedir.

Dava konusu Yönetmeliğin diğer maddeleri yönünden;

Davada 2577 sayılı Kanun'un yukarıda belirtilen 27. maddesinde yer alan hükümlerin birlikte gerçekleştirilmesi anlaşıldığından yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Orman Kanununun 16 ncı Maddesinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik'in 11. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendi yönünden **YÜRÜTMENİN DURDURULMASI HAKKINDAKİ STEMİN KABULÜNE**, oybirliğiyle,

2. Orman Kanununun 16 ncı Maddesinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik'in 29. maddesinin 3. fıkrası yönünden **YÜRÜTMENİN DURDURULMASI HAKKINDAKİ STEMİN KABULÜNE**, oyçokluğuyla,

3. Orman Kanununun 16 ncı Maddesinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik'in 15. maddesinin 1. fıkrası yönünden oyçokluğuyla, diğer maddeleri yönünden oybirliğiyle **YÜRÜTMENİN DURDURULMASI HAKKINDAKİ STEMİN REDDİNE**,

4. Kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 (yedi) gün içerisinde Danıştay'da Dava Daireleri Kurulu'na itiraz yolu açık olmak üzere,

29/01/2025 tarihinde karar verildi.

Başkan
Smail Hakkı
SAYIN

Üye
Tülay
BULGURCU

Üye
Mahmut
BALLI
(X)

Üye
Oya
LİİK
(XX)

Üye
Mustafa Nafiz
ACAR

KAR IOY :

(X)- 24.09.2024 Tarih ve 32672 Sayılı Resmi Gazete'de ilan edilerek yürürlü e giren Orman Kanununun 16 ncı Maddesinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik'in "Kısıtlamalar ve stisnalar" başlıklı 29. maddesinin 3. fıkrası " izin alanında a ım yapıldı ının tespit edilmesi halinde, tanzim edilen suç tutana ı adli mercilere intikal ettirilir, a ım yapılan alanda çalı malara müsaade edilmez. A ım yapılan sahada yargılama sonucuna kadar izin verilmez." hükmü yönünden;

Normlar hiyerar isinde kanunlardan sonra gelen yönetmelikler bir kanun hükmüne dayalı olarak hazırlanır ve kanun hükümlerine açıklık getirilmesi suretiyle bu kanun hükümlerinin uygulamaya geçirilmesi amaçlanır. Kanun koyucu düzenleyece i konularda genel prensipleri belirler ve bunun uygulanmasını yürütmeye, ba ka bir ifadeyle idarelere bırakır. Ancak, idarelerin yönetmelik düzenleme yetkisi yasama organının çizdi i sınırlar içinde, ba ta Anayasa olmak üzere, üst hukuk normlarına aykırı olmamak kayıtlı ve artına ba lı olarak gerçekleştirilir.

6831 sayılı Orman Kanunu'nun 16. maddesinde, Devlet ormanları içinde maden aranması ve i letilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve altyapı tesislerine, fon bedelleri hariç, bedeli alınarak izin verilece i düzenlenmiştir.

Anayasa'da da ormanların özel olarak korundu u dikkate alındı ında, Yönetmeli in 29. maddesinin 3. fıkrasında yer alan izin alanında a ım yapıldı ının tespit edilmesi halinde izin sahibinin izin alanının tümüne ili kin faaliyetlerinin durdurulması gerekti i a ıkar olmaktadır, anılan kısımda hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Yönetmeli in 29. maddesinin 3. fıkrasında yer alan, "Kısıtlamalar ve stisnalar" başlıklı 29. maddesinin 3. fıkrası yönünden yürütmenin durdurulması talebinin reddi gerekti i görü üyle aksi yönde verilen ço unluk kararına katılmıyorum.

Üye
Mahmut BALLI

KAR IOY :

(XX)- 24.09.2024 Tarih ve 32672 Sayılı Resmi Gazete'de ilan edilerek yürürlü e giren Orman Kanununun 16 ncı Maddesinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik'in "Bedellerin tespiti ve tahsili " ba lıklı 15. maddesinin 1. fıkrasının "(1) Bu Yönetmeli e göre verilecek izinlerde alınacak bedeller unlardır:

a) A açlandırma bedeli: Genel müdürlükçe, Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından tespit edilen i çilerin bir günlük normal çalı ma kar ılı ı asgari ücretlerinin 294 gün/hektar katsayısıyla çarpımı sonucu belirlenen a açlandırma birim hektar bedelinin izin alanı ile çarpımı sonucu alınacak bedeldir.

b) Arazi izin bedeli: zin alanının metrekaresi, cari yıl a açlandırma birim metrekaresi bedeli, Ek-1'de yer alan izin türü katsayısı, Ek-2'de yer alan ekolojik denge katsayısı ve Ek- 3'te yer alan il katsayısının çarpımlarının sonucu alınacak bedeldir.

c) Ön izin bedeli: zin alanının metrekaresi ile cari yıl a açlandırma birim metrekaresi bedelinin 30 hektara kadar olan ön izinlerde 1/10'u, 30 hektar dâhil daha büyük olan ön izinlerde ise 1/5'i ile çarpımı sonucu bulunacak bedel olup bir defaya mahsus alınır. Süre uzatımlarında ayrıca bedel alınmaz." hükmü yönünden;

Normlar hiyerar isinde kanunlardan sonra gelen yönetmelikler bir kanun hükmüne dayalı olarak hazırlanır ve kanun hükümlerine açıklık getirilmesi suretiyle bu kanun hükümlerinin uygulamaya geçirilmesi amaçlanır. Kanunkoyucu düzenleyece i konularda genel prensipleri belirler ve bunun uygulanmasını yürütmeye, ba ka bir ifadeyle idarelere bırakır. Ancak, idarelerin yönetmelik düzenleme yetkisi yasama organının çizdi i sınırlar içinde, ba ta Anayasa olmak üzere, üst hukuk normlarına aykırı olmamak kaydı ve artına ba lı olarak gerçekleştirilir.

Anayasa'nın 73. maddesi ile vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, de i tirilir veya kaldırılır hükmü dikkate alındı ında, ormanlık alanlarda yürütülecek faaliyetler için, davaya konu Yönetmeli in dayana ı olan 6831 sayılı Orman Kanunu'nda ya da ba ka bir kanunda, bu a açlandırma, arazi ve ön izin bedellerine dair düzenlemelerin bulunması gerekti i açıktır.

6831 sayılı Orman Kanunu'nun 16. maddesinde, Devlet ormanları içinde maden aranması ve i letilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberle me ve altyapı tesislerine, fon bedelleri hariç, bedeli alınarak izin verilece i, maddenin uygulanması ile ilgili tanım, ekil, art ve esasların yönetmelikle düzenlenece i belirtilmi tir.

Her ne kadar Orman Kanununda orman alanına rastlayan madencilik faaliyetleri için verilecek izinlerin, bedeli alınarak verilece i belirtilse de Anayasa 'nın mali yükümlülüklerin ancak kanun ile düzenlenebilece i düzenlemesi açık oldu undan, anılan kısımda hukuka uyarlık bulunmamı tir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Yönetmeli in "Bedellerin tespiti ve tahsili " ba lıklı 15. maddesinin 1. fıkrasının yönünden yürütmenin durdurulması talebinin kabulü gerekti i görü üyle aksi yönde verilen ço unluk kararına katılmıyorum

Üye
Oya I IK

